

REDACTIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Bathányi utca Nr. 2

Art. coli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurse, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:

PENTRU

AUSTRO-UNGARIA:

Pe un an: 10 cor.

Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI

STRĂINĂȚATE:

Pe un an 14 franci.

Pe 1/2 an 7 franci.

Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Nr. 404/1910.

Edict.

Învățătorul Stefan Alexandru, fost aplicat la școala din Beregsău, care a fost concediat până la 31 August 1909, dar nu și-a reocupat stațiunea, și nu i-se știe nici ubicațiunea, prin aceasta este provocat, ca în 8 zile să se prezinte înaintea acestui Consistor, cu documentele justificative recerute, la dincoatră stațiunea ocupată de dânsul în trecut, se va decretă de vacantă și se deplini în regulă.

Arad, la 8/21 februarie 1910.

Consistorul diecezan din Arad.

Nr. 89 Șc. 1910.

Edict.

Prin aceasta se anunță, cumcă decretul de întărire, extradat de către Consistorul gr.-ort. român din Oradea-mare la 11/23 August 1893, Nr. 871/132 șc., pe seama învățătorului Vasilie Strauț, pentru stațiunea învățătorescă din Oșand, și pierdut de respectivul învățător, prin prezentul edict se nimicește, respective se declară de nevalabil.

Oradea-mare, din ședința Consistorială, ținută la 29 Ianuarie (11 Februarie) 1910.

Vasilie Mangra m. p.,
vicar episcopesc.

Convocare.

Conform dispozițiilor statutare, prin aceasta convoc adunarea generală a Asociațiunii din Arad pentru cultura poporului român, pe zilele de 18 și 19 februarie v. (3 și 4 martie nou) a. c.

Ordinea de zi:

Ziua primă, Joi în 18 februarie v. (3 martie n.), în sala festivă a casei orașului din Arad.

1. Deschiderea adunării generale la orele 10 $\frac{1}{2}$ a. m.
2. Discurs, rostit de Vasilie Goldiș, prim-directorului Asociațiunii.

3. Discursul reprezentantului Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

4. Discursul reprezentantului Societății pentru crearea unui fond de teatru.

5. Raportul general al Direcțiunii despre gestiunea anului 1909/10.

6. Raportul despre starea financiară a Asociațiunii.

7. Raport despre biblioteca Asociațiunii.

8. Alegerea unei comisiuni de 3, pentru înscrierea de membri noi.

9. Alegerea unei comisiuni de 5, pentru cenzurarea rapoartelor direcțiunii.

10. Ion I. Creangă, disertațiune de I. Montani.

11. Închiderea ședinței.

Ziua a doua, Vineri în 19 februarie v. (4 martie n.) în sala festivă a seminarului diecesan.

1. Deschiderea ședinței la orele 10 a. m.

2. Autenticarea protocolului ședinței prime.

3. Referada comisiunii pentru înscrierea membrilor noi.

4. Referada comisiunii exmise pentru cenzurarea rapoartelor direcțiunii și propunerile acestei comisiuni.

5. Eventuale propuneri și interpelări.

6. Alegerea biuroului Adunării generale pe noul period de 3 ani, conform §-lui 12 din Statute.

7. Alegerea direcțiunii pe anul 1910/11.

2. Închiderea adunării.

* Rog pe toți membrii Asociațiunii și pe toți sprijinitorii și binevoitorii culturii române a se prezenta la această adunare.

Arad, 12/25 februarie 1910.

Ioan I. Papp

Episcopul Aradului, Președintele
Asociațiunii din Arad pentru cultura
poporului român.

Ritul nostru bisericesc și alcoolul.

Leon Tolstoi, celebrul scriitor rus, are o poveste admirabilă, plină de observări psihologice, relativ la starea sufletească a țaranului ajuns la bună situație materială.

„Bea suflete și te veselește“ din evanghelie îmbrăcată într-o formă ușoară și plăcută este aceasta poveste. Omul de astăzi este acolo, cu aceleași înclinări spre rău. Secoli de-a rândul au trecut peste capul lui și cu toate acestea neobservate au rămas

descoperirile științei, opera oamenilor luminați, jertfa adusă de bună voie pentru mântuirea omului din calea pierzării. Cine poartă vina? A noastră este această vină. Până ce noi, cei chemați a lucra pentru mântuirea sufletească și propășirea creștinului, vom afla delectare în enervările alcoolului, deși conștii suntem despre imensa stricăciune morală și fizică, — până atunci nu putem declina dela noi răspunderea.

Nu numai noi singuratici purtăm însă vina, pentru că nu urmează îndreptările, ci parte au la aceasta și superioritățile cari au tolerat, ca alcoolul să se furișeze în biserică, *cooperând cu ritual nostru bisericesc.*

Sunt vr'o câțiva ani decând am cetit, că un episcop din Rusia a interzis preoților din eparhia sa, ca la funcțiuni preoțești să primească, ori la serviciu divin să admită alcoolul. Nimic mai mult să nu fi făcut acel episcop, și s'a făcut vrednic de recunoștința neamului său. Cazul acesta l'am relevat și comunicat autorităților mele bisericesti, când s'au cerut datele relativ la consumarea alcoolului și propunerile pentru împiedecarea acestui flagel al omenimei.

Țăranul nostru socotește beutura de nutremânt trupesc. „Hrana,” sau „hărăna” — cum o numește — este pentru el alcoolul, de orice soi. N'are destule cuvinte de laudă pentru acela, care în pivnița lui păstrează unu sau două butoaie de rachiu, ori vin. De aceasta laudă nu e departe invidia. Cel fericit nu ține lumina sub obroc; trebuie să vadă și alții ce comori ascunde el în hambarele și pivnițele lui. Timpul a sosit, când toamna și-a adunat toate recoltele și lucrul câmpului mai dă omului răgaz pentru veselie. Acum are vreme ca să se mai gândească și la membrii răposați ai familiei.

Glasul duios al clopotului chiamă pe creștini la liturgie. Vin unul câte unul, îmbrăcați în haine sărbătorești, nemâncați cu gândul curat al vameșului de a-se apropia către Dumnezeu. Iată însă că întră ispita în biserică: se face șgomot, că doi credincioși, împreună cu familiile lor, au adus vinuri în corfe pline cu sticle umplute de rachiu, cel cu butoaiele, din pivniță a adus chiar un butoi mai mic, de 25 de litre, paus și parastas de odihna sufletelor morților. Nu lipsește nici colacul, al celui mai sărac smerit ca cantitate și culoare, iar celui bogat, mai alb și mai mare. Preotul după liturgie, ca să nu-și aprindă paie în cap, negreșit va săvârși ritualul pausului și a parastasului. Capătă bani, colac și — rachiu.

Afară în ușa bisericii, în alte locuri chiar în biserică, se formează cerc și otrava să dă din mână în mână, înveninând trupurile și sufletele. Creștinul a venit treaz la biserică, spălat pe trup și curat la inimă, iar dela biserică se duce acasă — beat. Nu-i trebuie nici prânzul pregătit cu grijă,

ci ia la huidueli nevasta și copiii, scârbind liniștea familiei și a oamenilor de bine.

Acestea anomalii din biserică noastră le-am relevat și în cercuri mai înalte bisericesti, dar mi-s'a reflectat, că precum din singuraticul om nu poți scoate natura cu furca, așa nici poporul nu putem reformă dintr'odată și că datinele poporului trebuie respectate. Aceasta argumentație schiopătat atunci și schiopătă și acum.

Celebrul scriitor bătrânul conte Leon Tolstov prinde condeiu contra și scrie în felicul captivant al unei poveste, din care se oglindează firea ticăloasă a omului, pornirea pentru rău. Și noi socotim că mai avem timp, pentru scoaterea unor moravuri atât de scârboase și înrădăcinate atât de mult în biserică noastră. Suntem săraci cu duhul ori credem să îndestulim credincioșii cu felurite forme de slujbe?! Atunci pentru ce lipsește curajul, ca să scoatem din locașurile dumnezeiești predujmanul cel mai mare al omului, pre însuș satana!

Dacă în Rusia cea întunecată s'a aflat un luminat episcop, ce împiedecă pe înaintatul occident?

Iancu Ștefănuț,
preot.

Din biserică autocefală română.

„Biserica Ortodoxă Română”, revistă periodică eclesiastică a Sfântului Sinod al sfinte biserici autocefale ortodoxe române, anul XXXIII. N-rul 10. publică sesiunea extraordinară de toamnă a conzistorului superior bisericesc.

Hotărârile luate în acest sinod sunt pentru noi românii de dincoace de Carpați, de un mare interes pentru că sunt aduse de arhierii însuflețiți de una și aceeași simțire: propășirea sfinte noastre biserici pe temeiul sfintelor canoane și conform legilor constituționale, arătându-ne astfel prin exemple vii calea, care trebuie să apucăm în activitatea noastră.

Conzistorul superior a luat hotărârea să înroleze între membrii săi și preoți mireni, venind astfel în legătură mai nemijlocită cu poporul credincios. Și drept dovadă a folositoarei învieri, chestiuni de mare importanță s'au desbătut în bunăînțelegere și armonie deplină.

Sesiunea extraordinară a conzistorului superior bisericesc s'a deschis în 14. dec. 1909 cu o deosebită solemnitate. După săvârșirea serviciului divin intră în sala de conferințe toți membrii conzistoriali afară de Episcopul Romanului, care — dupăcum știm — în urma memoriului său de afurisenie s'a depărtat și din conzistorul superior.

După citirea decretului Regal de deschidere din partea Ministrului de Culte și Instrucțiune, I. P. Mitropolit Primat, Președintele, pronunță o cuvântare în care denoată mulțimea și importanța chestiunilor de activitate, cu cari au de a-se ocupa. Mulțamește Măjstății Sale Regelui pentru încuviințarea noului Conzistor, binecuvântă pe Prea Cucernicii membrii ai conzistorului, îndemnându-i totodată la muncă sârguincioasă și prietărie pută întru toate chestiunile ce vor veni în dezbate, conform învățaturii și așezămintelor sfinților Apostoli. Invoacă binecuvântare lui Dumnezeu asupra lucrărilor acestui conzistor, iar în virtutea Înaltului Decret Regal declară sesiunea extraordinară de deschisă.

DI Ministru ia cuvântul asigurând biserica de toate sacrificiile posibile din partea statului, pentruca astfel să poată fi la înălțimea chemării sale; îmbărbătează membrii sinodali și le atrage atențiunea asupra celor șapte milioane de locuitori a căror majoritate zace în întunerecul neștiinței, iar mântuirea lor deprinde în primul rând dela activitatea clerului având acesta un loc de frunte în răspândirea luminii și cultivarea sufletului poporului.

Preotul Econom C. Ionescu aduce mulțumiri în numele clerului mirean din țară pentru atențiunea ce i-s-a dat de a-și trimite și el reprezentanți în consistorul superior; îi asigură pe P.P. S.S. Arhieriei, că acești noi membrii, ca cunoscători nemijlociți ai poporului, sub conducerea și povățuirea bunilor Arhipăstori vor fi devotați, vor fi spre mare bine cauzei promovale-bisericești. Mulțamește Dlui Ministru pentru promiterea sprijinului material atât de necesar la aceasta.

În ședința din 16. dec. P. C. Preot Iancu cetește raportul comisiei de petițiuni referitor la regularea conferințelor pastorale. I. P. S. Președintele dispune să se ia măsuri, ca preoții să-și împlinescă cât mai conștientos datoriile lor pastorale, învățându-și supușii la ce este bun și folositor; să lucreze cu duhul evangheliei la curmarea neînțelegerilor din popor, făcându-le acestea mai mult din iubire și nu din frica de pedeapsă; să își înprospăteze cunoștințele teoretice și practicele rituale, pentruca conferințele să le facă uniform. Propune — mai departe — înființarea unei comisii „ad hoc” pentru studiarea regulamentului conferințelor pastorale, iar în ce privește proiectul de regulament crede, că e bine să se tipărească și să se distribuie membrilor spre studiere.

Celindu-se imediat cântăreților din Bârlad și jud. Tutova, în care cer îmbunătățirea sorții lor, se primește părerea P. C. Preot Ilie Teodorescu, care propune cântăreților rurali, diplomați ai școalelor de cântări bisericești și ai seminariilor inferioare un salariu de 15. lei lunar. Se aprobă hotărârile comisiei de petiții cu privire la memoriul înaintat de cântăreții din toată țara intruniți în congres la Focșani.

De mare importanță e însă pentru noi propunerea P. S. Episcop al Dunării-de Jos relativă la fabricarea luminilor de ceară; anuma P. S. Sa' află, că legea actuală despre luminele de ceară nu poate da rezultatul dorit și aduce ca exemplu la aceasta cele ce se petrec în eparhia P. S. Sale, unde deși se produce foarte multă ceară, este cumpărată de străini și apoi speculată, falzificată. Dreptaceea cere Dlui Ministru să dea voie prin lege, ca în fiecare episcopie să se înființeze pe lângă mănăstiri câte o fabrică de luminări pentru trebuințele eparhiei. Dl. Ministru face cunoscut, că chestiunea îl preocupă într'un mod, deosebit și cere un memoriu cât se va putea mai amănunțit și mai documentat, care ar fi de mare folos în susținerea acestei legi modificatoare. Se alege o comisiune, care se studieze această chestiune sub președința P. S. Sale Episcopului Dunării-de Jos și care să facă și memoriul cerut de Dl. Ministru.

* * *

Noi țestia de dincoace de Carpați ne și înfricoșăm a mai cugeta asupra aștorfel de chestiuni. Sinoadele noastre eparhiale încă n'au luat în privința aceasta nici o dispoziție, iar noi ne îndestulăm a privi cum să vinde streinului cu un preț de nimic ceara curată, a producătorului, pentruca în schimb să cumpere un amalgam ordinar de compoziții falzificate, mestecat cu tot felul de necurătenii și încă cu un preț îndoit. E constatat însă că astfel de compoziții descompunân-

du-se prin ardere aduc o nesocotită daună atât celor ce sunt siliți a sta în fumul lor, cât și picturii bisericești, pentrucă ajungând aceste miazme în plămâni cauzează morhuri incurabile de piept, iar venind în coatingere cu colorile picturilor — le distruge încetul cu încetul, făcându-le să negrească, să cadă, până-când fumul de ceară curată, naturală nu numai că nu vatămă, dar dă și unmiros plăcut.

Ce binevenit și poate nici chiar greu de împlinit ar fi deci, ca singura noastră mănăstire, ce ne-a rămas, să îplinească dorința care izvorește și trebuie să izvorească din atâtea inimi române — de a înființa în localul său o fabrică de luminări de ceară, căci pelângă aceea, că îi aduce foloase materiale, ar oferi totodată poporului nostru unilateral în ocupațiunea sa un nou ram de ocupațiune, i-ar da anemă să se ocupe mai dinadins cu albinăritul. O asemenea industrie e deci pe cât de necesară, pe atât de rentabilă.

* * *

În ședința din 17. dec. la rugarea P. C. Econ. P. Saviu ca pe viitor să se ridice salariul clerului, Dl. Ministru promite că o va face aceasta, însă treptat, desprece se ia act.

P. S. Episcop al Dunării-de Jos cere ca preoților, cari substituiesc parohii vacante să li-se ușureze spesele de călătorie, ca mângăere pentru serviciul lor. Iar P. S. Episcop al Hușilor, amintind greutatea, cu cari e împreună substituerea parohiilor vacante, cere ca astorfel de preoți să li-se dea dacă nu toată cel puțin o parte din leaful parohiei, ce au fost în respectivele parohii vacante. I. P. S. referitor la Moldovei află cauza înmulțirii parohiilor vacante în lipsa de devotament a absolvenților de seminar. cătră misiunea pentru care se pregătesc și de aceea propune ca arhipăstori să aibă posibilitatea de a-l trimite pe candidat acolo unde cere trebuința, iar în schimb salariul să i-se ridice cu 10—20 %.

Față de aceste păreri I. P. S. Mitropolit Primat propune să se înființeze preoți ambulanți pe lângă toate eparhiile, cari apoi să poată fi trimiși liberi la substituerea parohiilor vacante, preîntimpinând astfel lipsa de preoți fără a le înmulți numărul. Dl. Ministru luând cuvântul zice că e în curent cu lipsurile de până acum și s'au luat chiar și măsuri în privința aceasta ca d. e. acordarea dreptului preoților, cari vor cere parohiile vacante din Dobrogea — de a fi și învățători. Dsa află de cauză a lipsei de preoți reducerea seminariilor la numărul de trei (a. 1903.) și astfel ar fi lipsă să se introducă în seminarii clasele paralele cari apoi să se poată desființa iarăși, dacă greutatea materiale îi oprește. E de părerea, că trebuie menținută măsura luată de sfântul sinod de a nu se mai permite preoților dela țară să se înscrie la facultatea de teologie, ceea ce deasemenea ar împedea înmulțirea parohiilor vacante.

Se primește propunerea P. C. Econ. Ilie Didicescu, ca la concursul pentru burse la seminarii, să se admită concurenți în număr egal pentru fiecare județ din circumscripția seminarului, pentruca astfel nici un județ să nu fie expus inconvenienței de a rămâne fără preoți.

P. C. Econ. I. Antonovici propune ca membrii Consistorului Superior să poarte culion violet ca și membrii consistoriilor eparhiale. Se primește propunerea I. P. S. Mitropolit al Moldovei ca să se aleagă o comisiune, care să se ocupe cu alcătuirea unui regulament privitor la costumul preoților, studenților în teologie și seminariștilor cum și la statornicirea semnului distinctiv pentru preoții membrii ai consistorului superior.

La propunerea I. P. S. Mitropolit Primat se discută în special raportul comisiunii și proiectul de regulament interior al conzistorului superior, care s'a citit în ședința precedentă. Se cetește, discută și apoi se primește aproape nemodificat articolul de articol până la al 30-lea, când se ridică ședința.

Pedecile neatârătoare de preoțime, ce stau în calea catehizării și delăturarea lor.

rostită în conferința pastorală catihetică din prot. Radnei.

Chestiunea catehizării în școala noastră populară preocupă zi de zi tot mai mulți factorii conducători ai bisericii și mai ales preoțimea parohială. Dela preotul din generația mai bătrână până la cel intrat de curând în tagma ostașilor lui Hristos; toți sunt chemați și îndatorați să ia asupra lor sarcina instrucțiunii catihetice strâns legată de chemarea preoțească. A fost o idee fericită pentru viitorul bisericii decretarea obligativității catehizării prin preoți, căci mai înainte numărul celor ce catehizau era aproape dispăruș. Celor ce ne-am obișnuit a socoti catehizarea ca o datorie a învățătorului confesional, ne-a venit grea o nouă ocupațiune, mai ales că nu ne-am îndelețnicit cu școala și că dela terminarea studiilor pedagogice și cele catihetice au fost mult puțin date uitării. Și iată acum așternuți la munca învățământului catihetic, deși în luptă încă cu greutatea începutului, suntem pe cale a ne împrieteni cu ideea catehizării, care părea multora atât de străină.

Asupra îndatoririi preoțimii de a catehiza nu mai încap nici o discuțiune. Când recunoaștem aceasta, învoluntar se naște întrebarea: cum vom putea face mai ușor chemării noastre catihetice și în ce chip vom delătura acele pedeci, cari să opun catehizării ca să putem ajunge mai cu ușurință la scopul sublim ce urmărim?

Asemenea agriculturii care curățeste mai întâi de spini și măcăciuni holda spre a brazda întrânsa cu ușurință, căuta-vom și noi terenul de operațiune și vom delătura dintrânsa tot ce stă în calea muncii noastre de primenire și moralizare a generațiilor încredințate îngrijirii noastre catihetice. — Întruniți în prima conferință pastorală catihetică, salutăm dar cu însuflețire ideea întrunirilor de acest fel, salutate a da directivă în chestia învățământului religios, a întruni pe cei chemați la regenerarea religioasă morală într'un corp matur, conștiu de înaltă misiune a păstoririi sufletelor.

Onorată conferință! Designat de prea onoratul domn protoprezbiter tractual — care are toată solicițiuinea pentru consfătuirea noastră de astăzi — îmi iau voie a desfășura în mijloc ce urmează pedecile cari să opun catehizării și mijloacele prin cari să pot delătura spre a promovă astfel cu succes evanghelizarea tinerelor vârstare ale neamului. Vă rog să urmăriți cu bunăvoință modestele și nepretențioasele mele espuneri și păreri.

Învățământul religiunii în școala primară are în vedere deșteptarea și întărirea sentimentului religios moral și în conștință formarea caracterelor creștinești neșovăitoare și neclătite. Acest scop s'a avut în vedere la să compunerea planului de învățământ pentru școala noastră confesională, care plan normează și cercul de activitate catihetică a preotului pentru toate clasele școlii populare. Iar planul de învățământ pe lângă toate că urmărește principiul educațiunii religioase

morale prin predarea și apropierea istorioarelor alese în câteva puncte formează pedecă în calea catihizării cu efect. Cu deosebire materialul statorit pentru clasa primă nu e de natură a deștepta în băiat sentimente religioase morale și de a-l pregăti pentru instrucțiunea ulterioară catihetică. Povești ori fabule cum sunt cele arătate în plan d. e. Capra cu trei iezi, Fata bărbată și fata leneșă apoi cei trei fluturaci, nu sunt potrivite pentru învățământul religiunii. Nici istorioarele religioase invale de un conținut mai lung nu sunt aperiabile priceperii elevilor începători, mai ales din motivul căci abia către finea anului întâi sunt capabili ași exprima cugetele în ziceri scurte.

Succesul învățământului religiunii în clasa I — și s'ar putea susține cu drept cuvânt peste tot — atârnat mult de progresul ajuns în exercițiile rutinare cari de altcum au mare înăurință asupra tuturor ramurilor de învățatură ce să predau în școala populară. De unde rezultă, că progresul slab dobândit în propunerea exercițiilor intuitive va dificultă în masură mare munca catihizării. Pedeca aceasta numai așa să va putea îndelătura, dacă vom propune material mai puțin în clasele inferioare până ce elevii vor fi în stare a da răspunsuri clare la întrebările puse și a reproduce istorioarele enarate de catihet la înțeles și independent. — Destoinicia și abilitatea învățătorului va facilită munca catihetului.

Trecând la materialul pretins pentru clasa a II și a III să poate afirmă cu tot dreptul că istorioarele cum sunt: Cain și Avel, jertfa lui Avram, apoi David și Goliat, David și Avisalon sunt pedecă în calea moralizării, când sunt propuse superficial și fără temeinicie, când nu avem destulă rutină metodică și pedagogică ca să asigurăm înțeleo istorioare ca de pildă David și Goliat, David și Avisalon formând numai pedecă în mersul instrucției religioase, ar putea să lipsască din planul nostru de învățământ.

Fiind scopul ultim al învățământului catihetic formarea de caractere tari, vom avea în vedere prin cipiile educative, iar nu înbogățirea cunoștințelor. În deosebi la clasa întâi, e de dorit, ca în planul de învățământ să se ia numai istorioare de cuprins scur din cercul de gândire și lucrare al băieților, iar istorioarele biblice să se pună mai mult pond pe testamentul nou, de care să pasionează mai cu sam creștinul nostru în viață. Având înaintea ochilor prin cipiul: „non multa sed multum“, vom învinge obstacolele ce ni-se opun.

E o pedecă pentru catihet lipsa de manuale corespunzătoare pentru clasele a V și a VI. Istorioarele bisericești scrise de Dr Petru Barbu nu satisfac trebuințele școlii populare. Fiind scrise într'o limbă grea de înțeles pentru elevii noastre reclama esplicățiunii. În acest punct nu îngreunează munca catihetului. Mai mult decât în școala confesională, catihet intimpină pedeci în școala de stat, cu deosebire acei elevi cari nu au frecventat vr-o școală confesională. Băiatul școlii de stat nu se știe exprima în limbă

maternă decât în felul cum s'a obicinuit în casa părintească și în societatea celorlalți copii cu cari se însoțește. Noțiuni clare asupra lucrurilor și ființelor nu posedă. Să impune întrebarea cum îl vom putea pregăti pentru înțelegerea învățăturilor ce trebuie să-i predăm din religie?

Înainte de toate ar trebui să-i deșteptăm sau trezirea sentimentul de limbă înăscut. Deodată cu istorisirea celor mai ușoare întâmplări din viața copilărească, îl trezim sentimentul de limbă și îl conducem prin explicațiuni scurte și lămurite la cunoașterea ființelor și a lucrurilor apoi ajutându-i la formularea unor răspunsuri scurte și precise îi atragem atențiunea asupra limbii materne fără a cărei cunoștință, învățarea religiei în școala de stat ar merge foarte neputincios. De mine înțeles, că aceste exerciții agramaticii, pentru carea n'avem nici timp fizic suficient nici autorizarea venerabilei superiorități școlare. Ci ne vom mărgini a delăta pedeca ce să pune în calea învățământului catihetic în școala de stat, ușurând apercoperă învățăturilor de morală și credință dobândite prin predarea metodică a istorioarelor religioase.

Alegerea materialului de propus în școala de stat să pare că e lăsată în grija și chibzuința catihetului, dela priceperea și isuzința căruia depinde ce e potrivit a se predă în școala de stat, ca elevii acesteia să nu rămână fără învățăturile religioase. Atât de necesare poporului nostru. Nu să poate presupune, că s'ar afla între bărbații nostri de școală, știutori cari să pretindă exhaustivă planului de învățământ religios și cu elevii de confesiune noastră frecvenți ai școlii de stat. Dar să impune cu înzistență, că ce să ține de propunerea religiei în școlile de stat elementare, Venerabilul Consistor ca autoritate școlară diecezană să stabilească un plan de învățământ pentru studiul religiei în școlile elementare ale statului, iar aceasta va binevoi să o facă în conformitate cu nevoile actuale și (trebuințele sufletesti ale poporului nostru), cu greutățile și pedecile obvin catihetului școlii de stat.

Punțarea de grijă pentru scrierea și editarea unor manuale de religie conform priceperii elevilor români ortodocși din școala de stat, revine iarăși venerabilei superiorități diecezane carea va recunoaște că manualele de religie ce avem, în școala de stat nu sunt ducătoare la scop.

E poate tot a tuturor faptul, că manualele nelegate peste tot, ajunse în mâna elevului abia în întregi cel mult două trei luni, după cari urmează desprinderea foilor și pierderea lor. Mai vartos cărțile de religie la noi toate să desfac în formă broșată sau nelegată, fapt, care nu împedecă, că cei interesați să le compacheze după cumpărare; aceasta însă nu să face din pricina că legarea câtorva cărți costă mai mult iar particularii și parohiile cari procură și atari manuale nu sunt totdeauna în poziția de a le să legă, fiind și dealtecum totdeauna în scumpie. De aci urmează că la finea anului școlar mulți băieți au numai niște petece de hârtie, în loc să aibă o carte carea cu drag să o citească și după eșirea din școală.

Elevul mai bucurat în mână o carte legată care îi potențiază interesul pentru învățatură, făcându-l să învețe mai cu drag. Deși catihetul nu e împedecat în accentuarea necesității de a pune la dispoziția elevilor cărți compactate, ca să le aibă ca pe niște credincioși prieteni în viață. În respectul acesta Ven. Consistor diecezan poate ușura lucrul catihetului, înzistând

și dispunând ca și manualele de religie să iasă din librăria diecezană în stare compactată, ca să se măriască și prin aceasta dragostea și interesul pentru învățăturile cele mântuitoare de suflete. Având cărți, elevii țin în memorie mai cu înlesnire cele auzite, și predate de catihet în școală.

În multe parohii bugetul e îngreniat de exigențele înmulțite ale vieții întrată ca pentru cărți abia să mai ajunge; de altă parte părinții fiind săraci, nu pot providea pe băiați lor cu toate cărțile de lipsă. În asemenea cazuri catehizarea va înainta anevoios și precurgerea întruniri materialului din religie va fi aproape cu neputință. La repețirea istorioarelor înșirate în plan vom întâmpina și mai multe pedeci în lipsa manualelor de religie.

Între astfel de împrejurări suntem constrânși a ne mărgini la mai puțin și a repeți mai des cele ce am propus. Dar la propunerea catihizării avem trebuințe inevitabile de manuale, ca învățăturile de credință să nu să uite în scurtă vreme.

Ce privește pedecile cari le întâmpinăm la menținerea disciplinei în timpul catehizării, Ven. Consistor a dispus că învățătorul să fie în școală sub durată oarelor de religie spre a supraveghea pe elevii și a da ocupațiuni scripturistice celor ce nu sunt ocupați cu religia. E atât de firească că fără ordine și disciplină, învățământul catehizării nu poate da înainte și peste tot nu poate produce rezultate satisfăcătoare. În vreme ce ne ocupăm de o clasă, celelalte lăsate în voia lor vor face zgomot, zădărniciind astfel truda noastră. Să reclamăm dar prezența învățătorului pentru manuearea disciplinei. Aceasta e fac însă foarte puțin și nu exagerat dacă Consistor a luat măsuri din vreme pentru urmarea catehizării. Unii pentru motivul că certați fiind cu învățătorul, nu'l văd cu drag le oarele de religie, alții sub cuvânt că nu's avizați la învățător pentru susținerea rânduiei bune în școală și iarăși alții ca să lase învățătorului timp liber pentru pregătire, nu profită de a recurge la remedii asigurate prin dispoziția Ven. Consistor.

La tot învățătorul, a cărui poziție s'a îngreniat mult prin noile legi școlare, să va bucură de timpul liber ce i să ofere spre a să pregăti pentru școală unde îl așteaptă atâtea îndatoriri grele. Nici nu e cu drept a i să luă în nume de rău aceasta.

Ne întrebăm acum în ce chip vom putea păzi ordinea în clasele de cari nu ne ocupăm? Menținerea disciplinei poate ajunge mai ușor dacă estrasă o scriem pe tablă și punem școlarii să o descrie; iar la repetiție și la clasa primă peste tot cerem învățătorului să dea elevilor ocupațiuni scripturistice, de cari va cere samă după catehizare. Când propunem d. e. clasei a II, finem cu atențiune încordată și pe cei din a III, ca la întrebări mai grele să vină într'ajutor cu răspunsurile lor cele mai mici și în modul acesta repetind cu cei din clasa superioară, le dăm în memorie învățăturile propuse. O predare metodică, convingătoare și însușitoare va ține în atențiune încordată mai multe clase și dimpotrivă o întreținere, cu elevii lipsită de spirit și vioiciune va deranja învățământul și va dificultă susținerea ordinei și a disciplinei.

Pe lângă pedecile în mare parte neatârătoare de preșiră cari stau în calea catehizării cu spor, să pot însă administrate de ordin euharistic, când preotul e potrivit să administreze taina euharistiei cu deosebire, apoi să facă rugăciuni la bolnavi, cari nu suferă amănare. Asemenea funcții sunt mai dese în comunele mai mari și împedecă câte odată pe catihet în exercitarea

misfunei catihetice. Veneratul Conzistor a prevăzut și atari cazuri, când a rânduit, ca pentru oarele de religione întrelăsate din cauză binecuvântată să ni să dea altele ca să nu sufere catehizarea. Unde cerul a binecuvântat comuna cu conducători cari să respectă și cari știu încunjură ori ce inconvenient care poate slăbi credința în popor, acolo, nu începe îndoiala, că și afacerea catehizării să va tranșă în spre binele bisericii. Dar în parohia, în care s'a instăpanit duhul nefericit al certelor și luptelor pentru stăpânire și întâietate, acolo nici prin ordinațiuni și rânduieli binevoitoare nu să poate asigura procesul fericitor al moralizării și regenerării vieții sufletești a poporului.

Pedeca invită la cazurile de natură spirituală să poate delătura numai cu concursul celui alt factor al parohiei, cu bunăvoința și solitudinea învățătorului cu care muncim în acelaș ogor.

Dela noi ca preoți și catiheți să pretinde, ca în toate referințele (vieții) oficiale și sociale să privim pe învățător nu ca pe un subaltern ci ca pe un tovarăș de luptă și muncă cât timp vom mai stă la olaltă sub aripile ocrotitoare ale bisericii naționale. Iar cine va voi să fie mai mare, să fie tuturor slugă, ne învață preotul tuturor veacurilor, ca să știm că servind cu demnitate putem ajunge și la cinstea întâietății în biserica căruiă slujim cu credință. Făcându-ne dor „tuturor de toate“ după cuv. apost. ginților, vom în-lătura și din calea chemării noastre învățătoarești toate pedecile și în modul arătat vom dobândi bunăvoința și dragostea învățătorului, cu care trebuie să mergem alătura pe calea grea a nobilității sufletești și a redesteptării religioase morale.

Relativ la impedimentele cari ne stau în cale, Veneratul Conzistor și până acum ne-a dat tot sprijinul posibil întru delăturarea lor și nu ne îndoiim, că și în viitor va promovă cauza catehizării, ajutându-ne ca să ajungem în poziția de a ne degaja cu toată virtutea de datoria grea sublimă a catehizării. Avem toată încrederea, că ce privește manualele, îndreptările ce să impun în plan apoi compunerea unui plan de învățământ pentru școlile de stat și editarea de manuale pentru aceste, Ven. Conzistor va lua dispozițiile de lipsă.

Tot așa spre înaintarea catehizării va servi și regularea compentinelor preoțești, cum sunt birul și stolele, cari în forma neregulată cum să află astăzi, dau anză la ceartă, întărită spiritele și peste tot odiul, cu care e încunjurat în unele parohii preotul de păstorii săi să resfrânge și asupra băieților încredințați îngrijirii noastre catihetice și împedecă și în chipul așa munca catihetică a preotului. Căci nu se poate presupune, că băiatul care de multe ori e martor ocular la unele tocmeli, ori auzind în familie despre pretenziunile stolare ale cutărui preot, să nu și formeze idei rele despre preot, ori să ne vadă în el pe un om nedrept, hrăpăreț și lacom, mai vârtos că așa îl prezintă părinții. Să se restabilească în modul arătat raportul de dragoste între păstor și păstorii, ca să nu putem dezentă și în fața elevului neatinși de vre'o umbră de bănuială, ca modele de curăție și morală. Până atunci catehizarea nu va aduce multe roade.

Onorată conferință! Ca de încheiere, fie mi permis a da expresiune părerii mele, că în opinia publică am fost conziderați și suntem încă ca un corp inert, incapabil de muncă, că preoția de mulți eră socotită ca o carieră comodă și prea ușoară. Și ială în ce chip numai prin revenirea la oficiul pastoral catihetic să resfiră rând pe rând prejudițiile și păreriile în multe privințe juste. Să le răspundem acum cu o activitate asiduă fără preget, pornită din convingerea biruinții idealului creștin, din cea mai curată dragoste evanghelică,

carea toate le poate. Odinioară știința și virtutea erau apanajul preoției, să revenim la aceste talismane neprețuite, ca să biruim ori ce pedecă care ne stă în calea catehizării, ascultând glasul tainic, care ne încurajază de sus: Îndrăzniți, că eu am biruit lumea!

Cornel Popescu,
preot.

Alcoolismul.

Sinodul protopresbiteral al tractului Arad ținut la 9/22 I. c., la propunerea părintelui Iancu Ștefanuțiu a hotărît cu unanimitate ca să roage pe P. S. Sa Dî Episcop, să enunțe oprirea folosirii beuturilor alcoolice la părăstasul ținut pentru odihna sufletelor celor reposați.

Am fost convinși, că preoția noastră conștie de chemarea sa sublimă, va înțelege rostul graiului nostru în lupta contra demonului ce țintește la baza sfintei noastre biserici.

Suntem siguri, că bunul nostru Părinte va asculta cererea proției sale, prin ce se va introduce și o uniformitate în dieceza noastră.

Să auzim glasul și acelor alalte protopopiate!

Igiena băuturilor. Apa este singura băutură necesară omului, ca și tuturor ființelor viețuitoare. Toate apele pot fi băute după ce au fost fierte. Să se aducă bine aminte că apele nu pot niciodată fi purificate prin adăogirea de vin sau alt alcool. Vinul, berea nu trebuie băute de cât cel mult la masă și în mici cantități. Trebuie însă să nu se uite că cumpătarea este o virtute, fără limite fixe. Cumpătarea este de ja abuzul pentru mulți oameni, fără ca ei să și dea seama. Să se ferească de acest cuvânt care servește de a acoperi fie neștiința, fie nesațiul, fie adevăratele excese. Un pahar de vin sau țuică dimineța, aperitive înainte de dejun un cognac la cafea, aperitivul la masă seara, la care se mai adaugă ici cōlea alte consumații (vin, bere), în timpul zilei, acesta este regimul moderat a mii de oameni. Acest regim cinstit conduce repede la alcoolism. Acei cari beau băuturi fermentate, ca bere, vin, trebuie se observe cel puțin regulele următoare: Să dea preferință băuturilor fermentate slabe. Să nu bea decât vinul natural și acesta amestecat cu apă. Să nu bea mai mult decât 2 pahare de lichid la masă. În timpurile călduroase setea trebuie stinsă cu apă, ape minerale, apă găsoasă, sirop, lemonadă cafea, ceai, lapte. Se nu bea nici o băutură spirtoasă pe nemăncare. Este o mare greșală a da copiilor băuturi spirtoase de orice fel, chiar amestecate cu apă, acestea oprindu-le creșterea. Cine a suferit de alcoolism nu se poate vindeca decât dacă se supune la un regim exclusiv de apă. În cecece privește spirtoasele propriu zise, ca rachiu, țuică, cognac, toate aperitivele, etc., acestea nu sunt băuturi, ci adevărate otrăvuri. Băuturile alcoolice preparate în casă sunt tot atât de otrăvitoare ca și cele din comerț. Feriți-vă de băuturile spirtoase!

Moderatăii. Ori cu cine vorbești despre abstenență alcoolică, cu mândrie i-ți ripostează, că el n'afă senzul abstenenței totale. El e moderat, bea din când în când... când i-i cere pofta inimei sale nu mult bea la ocaziuni binevenite. Ocaziuni bine venite are românul destule! Toți știm cum stăm cu *aldămașul*!

În fruntea unei comune, de regulă să alege de primar o persoană care e mai moderată în cele ale alcoolului, un om de frunte. Primarul din Iamul mic (Verșeț) cu numele Mitru Maxim în joia trecută a tăiat și el porcii și a chemat la *aldămaș* între alții pe fratele său mai tânăr. Trece un pocal după altul, frații discută tot mai vehement. Alcoolul de ja lucră. Primarul în vehemența sa rade câteva părechi de pâlmi fratelui

mai tânăr iar acesta uitând de sine prinde cuțitul, cu carele au fost junghiat porcii și îl înfige în inima fratelui său. Primarul cade mort Ce face alcoolul, de și e beut de *moderați*?... (N. M.)

CRONICA.

Consistor plenar. Joi s'a întrunit Consistorul plenar, care a publicat concurs pe protopopiatele vacante din cercul Chișineului și a Butenilor și a luat dispoziție pentru îndeplinirea protopopiatul Lipova. A definitizat pe profesorii Trifon Lugojanu Nicolau Mihulin și Vasilie Micula și a denumit de învățător la școala tractuală din Hălmagiu pe Adam Dragoș.

Examen. Profesorul seminarial Avram Sedian a prestat examenul pedagogic la universitatea din Cluj.

Examenul peregrinajelor în biserică veche creștină. — Peregrinaje, adică călătorii la locurile, unde au viețuit sau au servit persoane sfinte sau unde se află relieviile acelor persoane începură a se face în biserică creștină foarte timpuriu, devenind curând foarte obicinuite în toată biserică. Înducând Eusevie (Praeparatio evangelica Lib. 13 c. 11) cuvintele lui Plato: Cumcă cei ce au murit în resbel de moarte glorioasă se cuvinte să se onoreze ca spirite sau spirite locurile lor să se țină în onoare, zice mai departe: Aceste cuvinte se pot aplică și la moartea bărbaților iubitori de Dumnezeu, cari cu drept cuvânt se pot numi adevărați eroi de virtute: Pentru aceea e la noi datina, a peregrina la mormintele lor, a face voturi și a onora spiritele lor fericite. Iară sf. Ioan Hrisostom zice: „Vezi cetățile, care peregrează la mormintele martirilor, uită-te la poporele, cari ard de dorul lor“ (Exposit. în Psalm. 115. n. 5). Hrisostom doriă însuș să peregrineze la Roma la mormântul sf. apostol Paul. El zice: „Eu aș dori acuma să fiu la locul, unde se păstrează acele cătușe, aș voi să văd lanțurile, de cari se sparie demonii, iară Ingerii le onorează. Și de aș fi eu liber de grijile dirigătoriei episcopale, de aș avea un corp mai tare și mai sănătos, aș întreprinde peregrinajul cel mare, spre a vedea măcar lanțurile și prinoșarea lui Paul“ (De laudibus Pauli apostoli Hom. VII.). Dară nu numai la mormintele sfinților și ale martirilor se făceau peregrinaje, ci și la sfințele locuri din Ierusalim, Vithelem, Nazaret și Capernaum, precum și la renumitele biserici apostolice. Cei mai cunoscuți închinători creștini din secolile prime, cari au peregrinat la Ierusalim, au fost: Alexandru episcop în Capadocia, care la începutul sec. III. călători la Ierusalim spre a cerceta locurile, pe cari Isus Hristos le sfinți cu călcarea prea curatelor sale picioare, și care cu ocazia acestei călătorii deveni episcop în Ierusalim murind în anul 251 ca martir. Apoi împărăteasa Elena, care în anul 320 călători la Ierusalim cu dor fierbinte de a afla mormântul și crucea Domnului și cari aflându-le le onoră cu mare pietate tot timpul până la moartea ei întâmplată la fine anului 326. Pe la finea secolului IV., între anii 385—387, călători la Ierusalim spre a cerceta locurile cele sfinte călugărița din Galia Silvia, dela care avem și o descriere interesantă a călătoriei ei (S. Silviae Aquitanæ Peregrinatio ad loca sancta. Edit. II. Romae 1888). În urmă în secolul V. merse la Ierusalim spre a se închina onoratei cruci Maria Egipteană, aceea femeie minunată care, ducând prin 17 ani o viață desfrănată, ca nime altul, după ce se închina crucii Domnului se căl de păcatele sale și rugându-se în pustiiul Iordanului și petrecând aice 48 de ani în post și rugăciune ajunse în sfârșit la deplinătate morală (Cf. Nicephori Callisti Hist. eccl. L. XVII. c. 5).

Concurre.

Pe baza rezoluțiunii Venerabilului Conzistor dto 11/24 februarie. 1910 Nrul 755/910 prin această se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei din *Becicherecul-mic* (prezbiteratul Timișorii), declarată vacantă prin conculuz Ven. Conzistor dto 14/27 ianuarie 1910 Nrul 196/910, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Beneficiul se compune: a) din folosirea casei parohiale cu intravilanul de 400⁰□; b) folosirea sesiunii parohiale și a grădinei estravilane de 500⁰□ în carea se poată planta și via; c) birul legal; d) stolele legale și e) întregirea dotației preoțești dela stat. Dările publice după beneficiul întreg are să le supoarte alesul. Pentru catehizare la școala parohială alesul nu primește nici o remunerație. Parohia e clasificată de clasa a doua. Recursele ajustate cu documentele prescrise conform §-17 alinia a doua a Regulam. pentru parohii a se trimite la Prea On. oficiu prezbiteral în Timișoara. Recurenții vor avea să se prezente în vre-o duminică ori sârbătoare în s. biserică d'acolo spre a-și arată desteritatea omiletică și rituală.

Dat din ședința comitetului parohial ținută în Becicherecul-mic la 6/19 februarie 1910.

Comitetul parohial

Cu consenzul: Dr. Tr. Putici, prezb.

—□—

1—3

Pe baza rezoluțiunii Ven. Conz. diecezan cu Nrul 7820 din 1909, resp. 289/1910 pentru îndeplinirea parohiei a II-a din *Galșa*, devenită vacantă în urma decedării parohului N. Drăgancea, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în org. of. „Bis. și Școala“.

Emolumentele, împreună cu aceasta parohie, sunt: 1. Una sesiune pământ cu dreptul de pășune; 2. Birul preoțesc și grăne, dela cei cu pământ și casa în măsură de grâu, dela cei fără pământ $\frac{1}{2}$ — jumătate — măsură de grâu; 3. Stolele legale.

Fiind parohia clasificată de clase I, dela reflectanți se recere cvalificațiunea prevăzută în alinia I-a din §-17 a Reg. pentru parohii. Alesul va suportă toate contribuțiile, ce cad după beneficiu, va catehiză la școalele noastre confesionale și eventual la ceea de stat, fără a țină cont la vre-o remunerațiune dela comuna bis... Jumătate dela întreg venitul parohial până la 31 august 13 sept. 1910 conpete văd. preotese.

Recursele ajustate cu documente prescrise și adreșate com. parohiale din Galșa, sunt a se subșterne la P. O. of. protopopesc dela Șiria (Világos), iar recurenții se vor prezentă — pe lângă stricta observare a § 20 din Reg. — în cutare duminică ori sârbătoare în sfta bis. din Galșa, spre a-și arată desteritatea în cele rituale și oratorice.

Dat din ședința extraordinară a comitetului parohial rom. gr. or. din Galșa, la 10/23 ianuarie 1910.

Tr. Terebent,
preș. com. par.

Iuliu Grosșorean,
not. com. par.

În conțelegere cu; Mihail Lucuța, protoprbiter.

—□—

1—3

1. *Voivodeni*: În bani 200 cor. 2. Lemne pentru învățator și școală 16 metrii 3. Scripturistica 12 cor. 4. Conferința 24 cor. 5. Stole dela înmormântări mari 1 cor. dela mici 50 fil., dela mari cu liturgie 2 cor. cvartir și grădină.

2. *Mustești*, în bani 181 cor. Pământ extravilan 6 jugh. 45 cor. 3. 6 șinice grâu 80 cor. 4. 6 șinice cucuruz

60 cor. 5. 8 stânjini de lemne și pentru sala de învățământ. 6. Scripturistica 8 cor. 7. Conferința 16 cor. 8. Cvarțir și grădină și venitele cantorale.

3. Roșia, în bani 240 cor. 2. 6 Hll. grâu 78 cor. 3. 6 Hll. cucuruz 60 cor. 4. Lemne pentru învățator 4 stânjini și 2 stânjini pentru sala de învățământ; 5. Conferința 12 cor. 6. Scripturistica 6 cor. 7. Cvarțir corăspunzător și grădină.

Doritorii de a ocupa vre-una din stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documentele prescrise, vor avea a-le subșterne oficiului ppopesc din Buteni (Butyjn) com. Arad, până la 30 zile după publicarea acestui concurs având a-se prezenta în careva duminică ori sârbătoare în s. biserică din comuna în care a recurs, spre a-și arată desteritatea în cântare și tipic.

Butyjn (Buteni) 27 ian. 1909 9-febr. 1910.

Comitetele parohiale

În conțelegere cu: I. Bodea pprot. inspector școlar.

—□—

2—3

Pe baza încuviințării Ven. Conz. Nr. 7515/909, — se escrie concurs pe parohia de cl. III din Iarcoș, iar în urma dispozițiunii Ven. Conz. Nr. 134/910 pe parohia de cl. III din Neagra, cu termin de 30 zile dela prima publicare, pe lângă următoarele emoluminte:

In Iarcoș: 1. $\frac{1}{2}$ sesie parohială, parte fânaț, parte arător. 2. Dreptul de pășunat pentru 8 capete vite. 3. Birul preoțesc una măsură cucuruz sfârmat dela fiecare număr de casă, circa 70 de numere, sau 2 cor. de număr. 4. Stolele legale. 5. Întregirea legală dela stat. Dările după sesie le va suportă cel ales având a și catehiză în școala confesională ort. de acolo fără altă remunerațiune.

In Neagra: $\frac{1}{2}$ sesie pământ. 2. Birul dela 70 case 10 Hl. cucuruz sfârmat. 3. Stolele legale. 4. Întregirea legală dela stat. 5. Dările după sesie le va suportă cel ales, având acesta a și catehiză în școala ort. de acolo fără altă remunerațiune.

Ambele parohii fiind de cl. a III dela, recurenți să recere cvalificațiune corespunzătoare.

Doritorii de-a ocupa vre-una din parohiile de sus recursele adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documintele prescrise în regulamentul pentru parohiile, vor avea a-le subșterne oficiului protopopesc din Buteni (Butyjn) în timpul indicat, având a-se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică, —pe lângă observarea §-ului 20 din Reg. pentru parohii, — spre a-și arată desteritatea în oratorie și rituale.

Comitetele parohiale

În conțelegere cu: Iuliu Bodea adm. protopopesc.

—□—

2—3

Pe baza înaltului ordin al Ven. Conzistor Aradan Nr. 7512/909, se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei a II din Nadăș, protoprezbiteratul Butenilor, devenită vacantă prin trecerea la cele eterne a fostului paroh Ioan Körösladanyi, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Parohia fiind de cl. I dela recurenți se cere cvalificațiunea prescrisă în alinia primă a §-lui 17 din Regulamentul pentru parohii. Emolumentele sunt: 1. Casa parohială cu intravilan. 2. Una sesiune pământ la deal. 3. Birul preoțesc dela fiecare casă câte 15 litre grâu ori cucuruz. 4. Stolele legale. 5. Întregirea legală dela stat. 6. Dările după sesiune și intravilan are a-le suportă alesul. Să observă, că nou alesul e obligat a catehiză în școalele ort. române din loc fără altă remunerațiune dela parohie ori dieceză.

Doritorii de-a ocupa aceasta parohie să avizează, că petitiile ajustate regulamentar, și adresate comitetului parohial din Nadăș, să-le înainteze P. On. oficiu protoprezbiteral în Butyjn (Buteni) având dânsii cu stricta observare a §-lui 20 din regulamentul pentru parohii, a-se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din Nadăș, spre a-și arată desteritatea în cant, tipic ori oratorie.

Din ședința comitetului parohial ținută în Nadăș, la 26 decemvrie 18 Ian. 910 1909.

Georgiu Popoviciu
paroh. preș. com. paroh

Mihailu Voluntir
inv. not. com.

În conțelegere cu: Iuliu Bodea adm. protoprezbiteral.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești cantorale din Magulicea, să escrie din nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1. Salar în bani gata din cassa cult. 500 cor. 2. Spese de conferință 20 cor. 3. Scripturistica 20 cor. 4. Lemne pentru încălzirea salei de învățământ și a locuinței învăț. după trebuință. 5. Uzufuctul grădinei școl. $\frac{1}{2}$ jughâr. 6. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor. 7. Locuința în natură întregirea salarului învățătoreșc la 1000 cor. cu ajutor de stat și cvinvenalele să vor cere dela stat conform art. XXVII 1907.

Doritorii de-a ocupa acest post sunt poftiți să-și subștearnă recursele lor înștruate conform regulamentul și adresate comitetului paroh. la subsemnatul în Halmagi (Nagyhalmagy); totodată sunt poftiți a-se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în s. biserică din Magulicea spre a-și arată desteritatea în cant și tipic făcându-se astfel cunoscuți poporului.

2—3

Comitetul parohial

În conțelegere cu Cornel Lazar protopop insp. școlar.

Compactor român în Arad
Iustin Ardelean
Strada Weitzer János Numărul 13.

Execută grabnic
și prompt tot felul
de lucrări, ce se
ating de aceasta
branșe. Legătură
fină și durabilă.
Servicii prompt și
prețuri moderate

